

højeste Grad hemmende for den aandelige Udvikling herhjemme. Vi behøve jo kun at mindes enkelte af de Tilfælde, i hvilke Valgmenigheder, der stod som Led af Folketirken, ere blevne viste uden for Folketirken paa Grund af ringe Uoverensstemmelser i Præsternes Forlyndelse, Uoverensstemmelser, der ville forekomme de allerfleste sundt tænkende Mennesker aldeles latterlige, Uoverensstemmelser om Spørgsmaal, der vare i den Grad periferiske, at man ikke begriber, hvorledes en Kirkestyreelse egentlig kan handle saaledes. Dette er en Følge af det nuværende Præsteløfte og af hele den Fastholden ved det 16de Aarhundredes teologiske Tankegang, som dette Præsteløfte binder i. Naar vi nu skulle til at give Menighederne en Indflydelse paa Valget af deres Præster, saa bør man ikke alene aabne Menighederne Ret til at vælge Præster, der ikke ere teologiske Kandidater, naar det ellers godtgøres, at de kunne gøre Fyldest i en Præstegerning; men man bør ogsaa stryge det nuværende Præsteløfte og nøjes med en Erklæring fra Ansøgnernes Side af en mindre bindende Karakter end Præsteløftet — ja, jeg er naturligvis ikke her i Stand til at give Erklæringen den Form, som jeg ved nærmere Overvejelse kunde give den, eller, naar Spørgsmaalet først er blevet Genstand for en mere almindelig Drøftelse, kunde slutte mig til; men jeg mener, at det vilde være tilstrækkeligt, naar man overhovedet fastholdt, at de, der skulle være Præster i den danske Folketirke, skulle afgive en Erklæring, at de tilhøre den evangelisk-lutheriske Kirke, saaledes som den historisk har udviklet sig. Det er min Hovedtankegang, at saa bør saadanne Mænd ogsaa kunne blive Præster i den danske Folketirke. De bør ikke bindes, hverken til de gamle 3 Symboler fra de første kristne Aarhundreder eller ved den augsburgske Konfession, de bør ikke bindes paa en saadan Maade, at det bliver en Hindring for deres Forlyndelses Sandhed eller deres Forlyndelses Frihed. Jeg vilde derfor sætte Pris paa, om Folketinget, naar det tager dette Forslag op til Drøftelse og mulig Gennemførelse, samtidig vilde fæste sin Opmærksomhed paa disse to Punkter, at Menighederne saa Lov til at vælge Mænd, der ad anden Vej end den akademiske have skaffet sig den Uddannelse, de behøve, og den Dygtighed, de behøve til at gøre Fyldest i denne Præstegerning, og at man vil komme til en anden Affattelse af det nuværende Præsteløfte eller helst til dets Aflysning af en almindelig Erklæring om, at vedkommende kan slutte sig til den evangelisk-lutheriske Kirke, saaledes som den historisk har udviklet sig, særlig her i Landet. Jeg kan ved denne Lejlighed ikke

lade være at henpege paa, hvorledes man for Øjeblikket i England er stærkt optaget af det Spørgsmaal. Navnlig i Englands Hovedstad har man jo i høj Grad taget det Spørgsmaal op til Drøftelse: Hvad skal man gøre for at holde den store londonste Befolkning i Forbindelse med Folketirken? Hvad skal man gøre, for at denne Befolkning ikke enten maa søge sin religiøse Trængsel tilfredsstillet hos de mange Sætter, af hvilke London jo vrimer, eller ogsaa gaa i kirkelig Henseende fuldstændig for Lud og koldt Vand? Og der er i den Henseende kommen ganske ejendommelige Tanker op, Tanker, som man maaft mindst skulde vente at træffe i den epistopale Højkirke i England. Man er jo der kommet ind paa at ville aabne Udgang til en londonst Prædikestol for en af Londons bekendteste Arbejdsførere. Det er ikke, fordi mine Tanker gaa i den Retning, at jeg er fremkommen med disse Ytringer; men jeg vil kun sige, at det Spørgsmaal er i den Grad blevet brændende i Englands Hovedstad, at man for Alvor vil aabne Vejen til Prædikestolen for en af de Mænd, der har været mest fremme i det offentlige Liv i Arbejdsbevægelsen i London. Her i Landet er det jo næsten en Hindring, for at en Mand overhovedet kan faa Udgang til den danske Prædikestol, at han har taget Del i det offentlige Liv. I hvert Fald, var han traadt op her i Landet som Arbejdsfører, samtidig med at han ellers opfyldte Betingelserne for at blive Præst i Folketirken, frygter jeg i høj Grad for, at den højtærede Kultusminister ikke vilde betænte en saadan Mand med et Embede i Danmark og allermindst i Hovedstaden. Men i England har man set, at det i den Grad gælder for den engelske Folketirke om at være eller ikke være, at man ser, man maa slaa ind paa fuldstændig ny Veje. Jeg har kun i Forbindelse med, hvad jeg ellers vilde sige, villet henlede Opmærksomheden herpaa for at vise, at de Tanker, jeg der peger paa, ere Tanker, der, selv i en saa konservativ Kirke som den engelske, ere ved at trænge igennem i dette Øjeblik og mulig i den nærmeste Tid allerede vilde træde ud i Virkeligheden. Jeg vil hermed henstille de Tanker, jeg har udtalt her, til det høje Tings velvillige Overvejelse og til det Udvalgs Overvejelse, som kommer til at behandle denne Sag.

Ministeren for Kirke- Undervisningsvæsenet (Svov): Jeg skal med Hensyn til dette og det foregaaende Lovforslag, som ere blevne indbragte ad privat Vej, blot henvisse til, hvad jeg i forrige Samling udtalte med Hensyn til min Stilling